

Ameriški kapital v Rusijo-50,000 Ukrajincev trpi lakoto

SOVJETSKA RUSIJA DOBILA POSOJILA OD GENERAL ELECTRIC COMPANY V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — POSOJILO ZNAŠA 26. MILIJONOV DOLARJEV. — V LONDONU TOLMACIJO TO AKCIJO KOT KORAK PROTI ANGLEŠKI TRGOVINI.

Moskva, Rusija. — V sovjetskih krogih živačno razpoloženje, ker se je za stopnikom sovjetske Rusije posrečilo skleniti pogodbo za 26 milijonsko dolarsko posojilo za dobo petih let, z General Electric Company v New Yorku.

Ves sovjetski tisk živahno komentira o posojilu in zatrjuje, da so to prva znamenja uradnega priznanja od strani Združenih držav. "Čas ko bomo doživeli, da Združene države nas uradno priznajo, ni več daleč", trdi "Pravda", glavno glasilo sovjetske vlade.

V Londonu vlada začudenje nad tem dogovorom o posojilu, ki ga bo dala General Electric Co. Trdi se, da je to najbrže političen odgovor na anglo-francoski mornariški pakt, katerega ozadje je gospodarska politika Francije in Velike Britanije, proti trgovskim interesom Združenih držav na svetovnem trgu.

Rusija silno pogreša angleškega izvoza in uvoza, ki je prekinil pred dvema letoma vsled komunističnih spletkarij, ki so jih vodili ruski komunisti v Londonu. Združene države so pa tudi ostale gluhe do zadnjih časov in Rusija ni bila v stanu nadomestiti nikjer, kar je zgubila z angleškim prekinjenjem diplomatskih zvez z sovjetsko vlado.

Gospodarski interesi so ona, ki dikтира smernice vsem državnim politikam na svetu. Prijateljstvo med narodi in državami gre samo tako daleč, dokler prinaša koristi. Ko tejenjajo, nastanejo takoj nove tudi čisto nepriljubljene politične kombinacije.

NESREČNI PESNIK.

Chicago, Ill. — V Chicagu živi neki angleški pesnik, Joseph Goodman, star 39 let, stanujoč na 6133 Kenmore ave. Minuli teden, ko se je Smith mudil v Chicagu, je Mr. Goodman pričel skladati novo pesem z imenom "All for Al and Al for All". Ker mu pa rime niso šle gladko, se je z "taxi" peljal ven na boljši zrak. Končno se z voznikom ustavila pri nekem hotelu in Mr. Goodman reče: "Bova tu prenočila, merilo na 'taxi' pa naj kar teče celo noč." Drugo jutro se odpeljeta nazaj, na kar voznik predloži svoj račun, kateri je znašal \$33.00. Mr. Goodman pesmice še ni imel dokončane, denarja pa tudi ne, da bi voznika plačal. Zato ga pa voznik pelje še malo dalje, do policije, kjer so Goodmanu pridržali, ker ni mogel plačati računa. Ko pa je bil zaprt na policiji, je še vedno dalje skladal rime nove pesmice.

— London, Anglija. — Veliko ladij je bilo poškodovanih na britanskih in škotskih otokih, kjer je te dni divjal močan vihar. Najhujše pa ste bili prizadeti dve mali irski tovarni ladiji, kateri ste bili vrženi ob skalovje in skoro popolnoma razbiti.

HRVATJE ZA AVTONOMIJO.

Hrvatje ne odnehajo. — Še vedno se poganjajo za avtonomijo. — Demonstriralo je 50,000 mož.

Zagreb, Jugoslavija. — Že od časa, ko se je Jugoslavija pričela, so bili Hrvatje najbolj nezadovoljni pod vladno novo-ustanovljeno državo, trinarodne združene kraljevine. Iz tega je tudi sledilo, da so se poslanci v državni zbornici pričeli pikati in naskakovati eden drugega. Kaj je iz tega sledilo, se je videlo v zadnji tragediji, katere se je odigrala v državni zbornici v Beogradu. Nekateri merodajni faktorji, ki delujejo za splošni mir, ne morejo prepričati nasilnosti, katere se vrše celo v višjih krogih. Čudno, da se v desetih letih razmere še niso uredile, da bi vsaj vlada mogla delovati složno "za skupni blagor svojih narodov".

Hrvatje hočejo na vsak način svojo avtonomijo. Te dni se je zbralo nad 30,000 Hrvatov, kateri so demonstrirali v Sisku. Sicer se že od pričetka za to stvar potegujejo, zdaj so pa pričeli tako resno, da skoro gotovo ne bodo odnehali poprej, da dosežejo kar si želijo. Vprašanje je le, kaj bo določila večina v državni zbornici.

Čisto gotovo pa je, da take razmere državo izrabljajo in uničujejo. Nikjer ni politika dobičkonosna, ako se v državi notranji faktorji pričnejo biti iz obraza v obraz. Napredna država mora imeti za notranje zadeve večjo pozornost v gospodarski in industrijski vprašanja, kakor pa v politiko, katere se zajeda državi v srce.

OGRSKI DIJAKI SO NAPADLI ŽIDE.

Budapest, Ogrsko. — Skupina katoliških dijakov v Budapešti je te dni napadla židovske dijake. Najprej so sporečili na predstojnika univerze, da židov ne trpijo v svoji sredini. Zunaj na cesti so pa potem napadli štiri židovske dijake, jih močno pretepli in njihove knjige zmetali čez cesto.

AMERIKANCI V BELGIJSKI INDUSTRIJI.

Brusel, Belgija. — Za časa vojne je bila Belgija popolnoma uničena, ko so Nemci prodirali proti Franciji in pred seboj pogazili malo belgijsko državo. Razdejana mesta in druge naprave so morali pričeti nanovo graditi. Potrebnovalo se je pomoči za novo industrijo, potrebovalo tujega kapitala. Kakor po drugih državah, tako so tudi tu prišli Amerikanci v poštev. Te dni so Amerikanci zopet sprejeli na svoje rame večja belgijska podjetja, za kar bodo založili \$2,780,000. kapitala.

IŠČEJO SKRIVNOSTI MORJA.

Tu so trije učenjaki, kateri hočejo preiskati globočino morja: Dr. F. E. Wright iz Carnegie zavoda; E. B. Collins od mornariškega vodopisnega oddelka, in Dr. F. R. Vening Meinesz, znani holandski znanstvenik.

LAKOTA V UKRAJINI.

Slabe razmere v Ukrajini povzročajo lakoto in bolezn. — Tisoče siromakov prihaja v Moskvo. — 50,000 oseb brez strehe.

Riga, Litvinska. — Kjer v državi zavladajo velike prekucije in notranji boji, tam gotovo zavladata tudi revščina in druge nadloge. Ako pa vmes udari še šiba božja — slaba letina, potem nastane tudi lakota in bolezn, da pride narod v skrajno paniko.

Tako se dandanes godi v Rusiji in Ukrajini. Vsled slabih razmer je nastala lakota, katere ogroža prebivalce nekaterih krajev. Več je bilo prizadetih od neurja in poplavljenja, tako, da je danes tisoče ljudi brez strehe. Ti siromaki iščejo zavetja v sosednjih oddaljenih mestih, kjer jim dobrobrščni dobrotniki pomagajo iz največje stiske. Tisoče sirot je že dospelo v Moskvo, da si poiščejo strehe in rešijo poglana od lakote. Mraz, ki se na severu prične že v septembru, je primoral siromake, da si iščejo strehe drugod, ker so svojo izgubili. Tudi vlada se je zavzela za to zadevo in na potaji preišče vsaki vlak, ko prihajajo taki begunci, da jim preskrbi pomoč.

Prebivalstvo v Moskvi je vsled tega pričelo naraščati, tako, da bodo napolnjeni vsi kotički, kamor je še mogoče spraviti pod streho napolnjeni zmrzle in od lakoti umirajoče siromake. Poleg tega se je pa raznesla še bolezen "tifus", katere pomori veliko ljudstva. Dosedanja poročila poročajo, da je več kot 50,000 ljudi, kateri so izgubili svoje domove.

MALARIJA V NICARAGUI.

Coco Solo, Panama Kanal. — Iz Nicaragua prihaja poročilo, da je tam pričela razsajati malarija. Nad en tisoč mornarjev je že obolelo za malarijo. Ameriški letalci ne prestando prinašajo pomoč nebrečnim bolnikom. Ob enem pa letalci tudi redno opazujejo, kako se stanje izpreminja in prinašajo nazaj nova poročila.

KONTROLA DAVKOV.

Narodi so se zbrali v Švici, da se posvetujejo radi nepravilnih davkov. — Preprečilo se bo nepošteno pobiranje davkov.

Zeneva, Švica. — V Švici se te dni zbirajo zastopniki raznih narodov, da se posvetujejo, kako se bo dalo urediti zadeve, katere mnogokrat povzročajo nepravilne posledice in ogorčenje, radi nepravilnega pobiranja davkov. Amerikanski ekonomski so dognali, da se je že večkrat prigodilo, da je izseljenec kateri živi v tujini, moral dvakrat plačati naložene davke. Ako je imel dom v svojem rojstnem kraju, so določne oblasti tam zahtevale naložene davke, končno so se pa obrnile še do izseljenca v tujini in tudi od njega zahtevale davkov. Iz tega so pa nastale pomote, nezadovoljnost in pritožbe.

Da se bo pa temu enkrat naredilo konec, so se oblasti za to zavzele in sklicale mednarodno konferenco, katere se te dni vrši v Švici. Združene države na tej konvenciji zastopa prof. T. S. Adams iz Yale univerze; Ellsworth C. Alvord in Mitchell B. Carroll. Skušali bodo te zadeve urediti, kakor se bo že dalo najbolje ukreniti.

AVTOMOBIL JE PADEL V REKO.

Tarrytown, N. Y. — Mr. in Mrs. J. T. McDonald sta se podala na neko potovanje z svojim avtomobilom. Morala sta se tudi na nekem mestu prepeljati čez reko Hudson. Zapeleto na prevozno ladjo in lepo udobno sedita na avtomobilu. Med vožnjo se pa kar naenkrat ladja nekoliko nagne in avtomobil se prevrne v reko, kjer je bila voda 22 čevljev globoka. Avtomobil je takoj splaval do dna in se potem prekuoval po vodi. Ker je bil avtomobil zaprt, je bilo obema osebama še težje, rešiti se iz njega. Ker pa je bila potamoč takoj na mestu, ste bili obema ponesrečeni osebi še živi rešeni, katere so pa vsled poškodb morali poslati v bolnišnico.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

KRIZEM SVETA.

Hattiesburg, Miss. — Več tisoč avtomobilskih nezgod se priredi vsako leto, ko navadno dva avtomobila trčita skupaj, ali pa avtomobil trči v železnico. Da bi se nesreča prigradila med avtomobilom in aroplanom, tega se menda do sedaj še ni čulo. Te dni se je pa te vrste nezgoda pripetila v državi Mississippi. Neki aroplan se je spuščal na zemljo in na cesti zadel za avtomobil. Ena oseba je bila ubita in štiri močno poškodovane.

Chicago, Ill. — V Chicagu imajo ta teden konvencijo avtomobilski industriji. Konvencija bo trajala skozi celi teden in se je bo udeležilo nad 2,000 avtomobilskih zastopnikov iz raznih delov sveta. Dospeli so že delegatje iz Japonske, Avstralije in tudi iz Balkana.

Oxford, Mass. — Te dni je v Oxfordu, Mass. vozil neki aroplan ljudi za zabavo. Pilot Felix Briscoe in Joseph Bazinet kot potnik sta se nahajala v aroplanu, ko ju v višini 200 čevljev zaloti močan vihar. Spodaj je bilo več gledalcev, kateri so prizor natančno opazovali. Aroplan je vozil popolnoma v pravi kontroli, toda ko je potegnil močan veter, se je ena perutnica odtrgala in aroplan je treščil na zemljo. Pri tej nezgodi sta bila ubita oba moža.

Mexico City, Mehika. — Jose De Leon Tofal, morilec, kateri je umoril predsedniškega kandidata Obregona, bo postavljen pred sodbo dne 5. novembra. Poroča se, da se bo zahtevalo morilecovo usmrtno.

Pariz, Francija. — Te dni so imeli v Parizu sestanek belgijski in francoski veterani, kateri so se borili v svetovni vojni in so bili ranjeni. Nad 8,000 belgijskih veteranov je ob tej priliki korakalo pod znamenitimi Napoleonovimi "Triumfalnim slavolokom".

London, Anglija. — V Londonu so te dni tiskali in izdali knjigo "Francosko-angleški mornariški pakt". Celi svet se je zanimal za to zadevo, ko so se za to pričeli poganjati. Časopisi so že veliko poročali o tem. Zdaj se je pa ta pakt izdal v obliki knjige.

OGRSKI GROF KAROLYI ŽELI PRITI V AMERIKO.

New York, N. Y. — Grof Michael Karolyi, bivši predsednik ogrske republike, je pisal v Pariz na ameriškega konzulata za dovoljenje za vstop v Združene države. Ne ve se pa še, ali se mu bo ustreglo ali ne, ker je bil že enkrat izgnan iz Združenih držav.

UKRAJINCI SE UPIRAJO RUSKIM BOLJŠEVIKOM.

Chisinau, Rumunija. — Te dni so Ukrajinci pričeli novo ustajo proti boljševikom. Zbrale so se močne čete oboroženih kmetov in zavzela vsa javna poslopja v mestih Zatterki in Orte. Državno vojaštvo je bilo poslano na upornike, kateri so se pa uspešno branili in vojaštvo zapodili v beg. Poroča se, da v tem spopadu je bilo ubitih in ranjenih več sto oseb.

Iz Jugoslavije.

DR. KOROŠEC DELUJE ZA POMIRJENJE V DRŽAVI. — ARETACIJA BELGRAJSKEGA SLEPARSKEGA URADNIKA. — BOJ Z JELENOM V GOZDU PRI JESENICAH. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Delo Korošecve vlade vzbuja začudenje.

Podpredsednik romunske narodne skupščine Valzan, ki je zastopal Romunijo na konferenci za avtorsko pravo, ki se je vršila v Belgradu te dni, se je vrnil v Bukarešt. V nekem bukareškem listu objavlja vtiš iz Belgrada ter naglašja, da je načrt zakona o zaščiti avtorskih pravic, ki je bil v razpravi na mednarodnem kongresu in ki se bo skoro predložil narodni skupščini, eden najboljših zakonov te vrste. Valzan je očaran nad tem, kar je videl v Belgradu. Močna volja za uspehom prihaja do izraza v vsakem oziru. Belgrad je skoro najmodernejšo mesto vzhoda. Povsod so monumentalne zgradbe. Nato Valzan govori o sprejemu pri g. dr. Korošcu, ki sedaj osredotočuje vso svojo energijo za napredek in ojačanje svoje države. Resnica je, da so nekateri člani opozicije zapustili skupščino. Zdi se, da ta način borbe, ki ni ničesar več novega, ne napravljajo posebnega vtisa. Dr. Korošec deluje zelo pomirljivo. Z velikim optimizmom presoja sedanjí položaj, naenjajoč se, da bo izvedel ves vladni program za konsolidacijo Jugoslavije.

Sleparije belgrajskega uradnika.

Belgrajska mestna občina izvršuje sedaj razna javna dela, pri katerih potrebuje mnogo materiala. Ta material, ki je bil nakupljen pri zgradbah, je vzbudil pozornost brezposelnega bančnega uradnika Sredoja Pejiča, ki je takoj sklenil, da napravi z njimi dobro kupčijo. Ta material je enostavno "prodal" raznim podjetnikom, pri čemur je imel skoro pol milijona dobička. Ko so prišli kupci z vozovi, da bi odpeljali svoje blago, so prišle sleparije seveda na dan. Pejič pa je nemoteno sleparil dalje in kakor se zdi, celo z dobrim uspehom. Nazadnje pa so mu postala tla v Belgradu prevročja, ker so se že časopisi bavili z njegovimi "slučaji" in je policija že aretirala dva njegova sokrivca. Izginil je iz Belgrada in celih 14 dni ga policija kljub najskrbnejšemu iskanju ni mogla izslediti. V sredo pa je opazil v Pančevu detektiv v hotelu "Vojvodina" nekega mladega moškega v družbi mlade dame. Detektiv je v moškem spoznal Pejiča. Stopil je k njemu in zahteval legitimacijo. Pejič nu je hladnokrvno izročil dijaško legitimacijo, glasečo se na služatelja filozofije Borivoja Cadojeviča v Belgradu. Kljub temu ga je detektiv aretirati. Bil je res Pejič. Pri njem so našli cel kup ponarejenih legitimacij. Pejiča so prepeljali v Belgrad, kjer pride pred sodišče.

Boj z jelenom.

V Krmi pri Jesenicah ima jugoslovanski kralj lepo lovišče, kjer se pase še prav lepo

število močnih in velikih jelenov. Posestnik Franc Pavlin iz bližnje vasi se je odpravil s svojim hlapcem Jakobom Požekom na delo v gozd. Sredi gozda srečata starega jelena z ogromnim rogovjem. Jelen se je najprej zakadil v Pavlina in z rogovjem vrge kvišku. Pavlin si je pri padcu znetno poškodoval roko. Še hujše jo je izkupil hlapec Jakob Požek, ki je hotel pomagati gospodarju v neenaki borbi. Jelen se je zakadil vanj in mu zadrli svoje rogovje v trebuh. Po svoji zmagi je jelen ponosno odkorakal. Požka so prepeljali z rešilnim avtom v bolnico.

Huda nesreča.

Pri gradnji novega mostu čez Kokro pri Kranju, čigar dela se bližajo že h koncu, se je pripetila huda nesreča. Delavec Ivan Filipič, doma iz Loga, okraj ljubljanska okolica, ki je nameščen pri stavbnem podjetju "Slograd" kot tesar, je z nekaterimi drugimi delavci podiral leseno ogrodje s pomočjo močne žične vrvi, ki je bila pritrjena na mostu. Pri dviganju ogrodja pa se je vrv zataknila in eden delavec je šel in odbil vrv, naka se je vsa teža lesa sprostila in padala nazaj v globino. Neki delavec je takoj opazil pretečo nevarnost in se je hitro vrge med spodaj ležeče tramovje. Da je tako ušel gotovi najhujši nesreči, dočim se je Filipič le toliko umaknil, da ga je ena stranica udarila po desni strani glave. Nesrečnega, katerega je takoj zalila kri, so prenesli na stavbišče, kjer mu je okrv. zdravnik dr. Globočnik nudil prvo pomoč. Ponesrečenca so nato odpeljali v ljubljansko bolnico.

Kačaska nadloga ob albanski meji.

Iz Novega Pazarja poročajo, da je večja tolpa kačakov prekorčila albansko mejo ter se pojavila pri Rožaju in v okolici Raške. Oblasti so pričele tolpo takoj zasledovati. Gre najbrže za tolpo krvoločnega in proslulega kačaka Salkoviča, ki je pobegnil v Albanijo, odkoder je že parkrat vpadel v jugoslov. ozemlje.

CENE DENARNIH POŠILJATEV:

500. Din	\$ 9.35
1000. Din	18.40
2000. Din	36.70
3000. Din	55.00
5000. Din	91.00
10,000. Din	181.00

100. Lir	\$ 5.80
200. Lir	11.50
500. Lir	27.60
1000. Lir	54.50

Pri večjih zneskih še razmeroma nižje cene.

Pomnite, da mi plačujemo 4½% na denarne vloge.

PRUDENTIAL BANK

(Zakrajšek & Česark)

455 West 42nd Street, NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Ishaja vsak dan razen nedelj, po-
sedeljkov in dnevoov po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: CANAL 0095

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: CANAL 0095

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.**POZOR.** — Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagata listu.DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu
je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Zloraba injunkcij v delavskih sporih.

Toliko demokratična stranka v svoji platformi. kolikor
guverner Smith odločno obsojata zlorabo injunkcij v delavskih
sporih, katera zloraba naj se odpravi potom primernih zako-
nov.Kaj je pravzaprav injunkcija? "Injunction" je povelje
sodišča, s katerim se komu prepoveduje, da bi ta izvrševal ne-
katere čine, ki po mnenju sodišča utegnejo povzročiti komu
drugemu nepopravljivo škodo. Ako posvarena oseba vzlic po-
velju sodišča izvrši tak prepovedani čin, smatra se krivim
"omalovaževanja sodne oblasti" (contempt of court) in se
kaznuje.Raba injunkcij v industrijskih sporih je postala splošna,
tako da je pravo izdajanje injunkcij postalo zloraba sodne
oblasti v prid delodajalcem. Delavstvo se zlasti pritožuje proti
načinu, kako se izdajajo injunkcije, proti čemu, ki se v njih
prepovedujejo, in proti metodam, ki se rabijo pri izvrševanju
teh injunkcij.Način, kako se injunkcije izdajajo, je približno sledeči:
Delodajalec predloži sodišču zapriseženo izjavo, v kateri trdi,
da so bili izvršeni nekateri kaznjivi čini ali drugi čini, ki vse-
bujejo zanj nepopravljivo škodo. Sodišče, ne da bi preiskalo
resničnost njegovih trditvev, sme izdati — dostikrat izdaja —
začasno injunkcijo, s katero prepoveduje ne le izvrševanje go-
tovih kaznivih dejanj, marveč tudi raznih drugih dejanj, ki
sama na sebi niso kaznjiva, ali so bistveno potrebna, da se vodi
štrajk. Predno ta injunkcija postane stalna, treba sodne ob-
ravnavne. Ali ta obravnava se navadno dolgo zavleče. Med
tem pa je začasno povelje v veljavi in, kdorkoli ga ne uboga,
utegne biti zaprt ali kaznovan. Vpliv začasne injunkcije na
potek štrajka utegne biti usodopolen. Ako vsled kasnejše ob-
ravnavne začasna injunkcija ne postane "permanentna", ali,
ako se injunkcija zaustavi vsled priziva na višje sodišče, škoda
štrajkujočim je bila storjena in se ne da popraviti, in kdor je
bil kaznovan vsled začasne injunkcije, nima pravice do pri-
tožbe.Delavstvo se po pravici pritožuje, da vsled take sodne
prakse more delodajalec dobiti pomoč sodišča na podlagi kri-
vih in izmišljenih trditvev. Te pa se morejo izpodbiti šele na
prihodnji obravnavi, kjer se določi, da li začasna injunkcija
naj postane stalna. In ko se ta obravnava vrši, je spor bržkone
že zdavnaj končan.Druga pritožba delavstva je proti vrsti dejanj, ki jih sodi-
šča prepovedujejo potom injunkcij. Pred vsem injunkcije pre-
povedujejo izvrševanje nasilja in drugih činov, ki so kaznjivi
pod vsako okoliščino. Delavstvo si ne prisvaja nikake pravice
do kaznivih činov, ali upravičeno trdi, da preprečevanje nasil-
stva spada v delokrog policije in na primerni način kaznova-
nja je potom običajne potratne obravnave. Čemu je treba, da
sodišča prepovedujejo nekaj, kar je itak prepovedano po ka-
zenskih zakonih? Na drugi strani je taka injunkcija že sama
na sebi razžalitev.Ali injunkcije gredo še dalje. Prepovedujejo "ustraho-
vanje" (intimidation). "Intimidacija" pa je jako širok pojem,
ki ga vsak sodnik utegne raztolmačiti po svoje: od dejanske
pretnje telesnega nasilstva do posvaritve štrajkolomcu, da, ako
dela za časa štrajka, se zameri svojim delavcem. "Ustra-
hovanje" utegne biti vse, kar spada k priznanim sredstvom
boja v slučaju štrajka. Injunktije navadno prepovedujejo pi-
ketiranje, češ, da more dovesti do nasilstva.Nekatera sodišča pa so šla še dalje. Prepovedala so, da
se izdajajo kakršnekoli informacije o obstoju štrajka, nalepo-vanje plakatov, pevanje in raho unijskih skladov, da se plača-
jo pravdni stroški štrajkarjev, izgnanih iz njihovih hiš.Brez dvoma injunkcije take vrste ovirajo unijo v vodstvu
štrajka in sklepanju delavske pogodbe. Upravičeno smatra
delavstvo take injunkcije kot zloraba sodne oblasti in oropanje
ustavnih pravic.Kdor ne uboga injunkcij, sme biti kaznovan od istega sod-
nika, ki je izdal povelje, in to brez redne obravnave, kajti ne-
uboganje se smatra kot "contempt of court". Tudi proti temu
delavstvo protestira.Guverner Smith je v svojem sprejemnem govoru obsojal
težke zlorabe v izdajanju injunkcij v delavskih sporih. Ob-
ljubil je prispevati k sprejemu zakona, ki naj odpravi obstoje-
če zlorabe injunkcij in zagotavlja ustavne pravice individualne
svobode, svobode zbiranja in govora.To ni prvič, odkar se je guverner Smith izjavil proti zlo-
rabam injunkcij. Že kot guverner države New York je vodil
odločno borbo proti republikanski večini v legislaturi za uza-
konitev primernih zakonov, ki naj odpravijo zlorabo injunkcij
v delavskih sporih.VESTI OD SV. CIRILA V
NEW YORKU.

New York, N. Y.

Newyorško nebo in newyor-
ška zemlja sta presla v zname-
nje trte in preše. To, kar nosi
oktober v starem kraju in dela
skrbi slovenskemu očetu tam
preko morja, nosi oktober v A-
meriki in dela sive lase tudi
slovenskemu naselniku v New
Yorku sedaj: grozdi in — pst!
— da mi ne zineš besede, ki ti
je na jeziku. Kaj ne veš, da si
v suhi Maleriki? — Zakaj bi
je ne znil besede? Saj delamo
samo most mi ljudje, ona pre-
povedana reč se pa sama od se-
be napravi in Bog ima roke
vmes. Kjer ima Bog roke vmes,
pa vendar ni nič prepoveda-
nega.Zidane volje so bili Slovenci
druga leta v New Yorku, ka-
darkoli je prišla doba Noetove
jagode, tako zidane volje niso
bili, kakor so letos. Veš zakaj?
Letos ga bodo pili na zdravje
novoizvoljenemu Smithu, mo-
kremu kandidatu. Ali pa suhe-
mu Hooverju. V obeh slučajih
bo zanimivost. Ali ne?In to sta še drugi znamenji,
ki se v njih giblje newyorško
življenje sedaj: Demokratiški
osliček in republikanski slon.
Vse mesto je prepleteno z raz-
nimi naznanili lokalnih demo-
kratskih in republikanskih stan-
ov. S Smithom razgrajamo po
radiju zoper republikance, z
republikanci smo bojevit proti
demokratom. Hoover nas naje-
ma za svojo agitacijo, Smith
zopet za svojo. Še slovenska
pesem ima čast biti v službi le-
tošnjih kandidatov. Ampak to
je javna skrivnost.Večina slovenskih glasovnic
bo padla v Smithov žep. Zdaj
pojo Slovenci obema, Hoover-
ju še bolj kot Smithu, glasov-
pa Hoover ne bo veliko odne-
sel, mislim zato ne, ker ni New-
yorčan. Ena in edina pesem
newyorškega dneva in newyor-
ških src je: Good time with
Hoover, better time with Al,
blue skies with Hoover, blue
skies with Al.Newyorški Slovenci si, ravno
te dni tudi prenavljamo srcaza gorečnejšo službo Bogu. Pri-
šel je k nam misijonar P. Odilo
Hajnshek, da nam da srce in ro-
ko v pomoč in nam v svetem
misijonu pokaže vzor vernega
slovenskega rojaka. Sv. misi-
jon se je pričel 28. oktobra in
bo trajal vse teden do 4. nov.
Od 2. novembra dalje bomo s
sv. misijonom združili tudi 40-
urno pobožnost. Misijonski go-
vori so vsako jutro in vsak več-
er. Zjutraj ob 6., zvečer ob 8.
Zjutraj je vsakemu na razpo-
lago tudi zajutrek. Po opravi-
lu mu ni treba domov, temveč gre
iz cerkve kar lahko na delo.
Kdor se ni zvedel za misijon,
naj zve sedaj. Naj ne bo slo-
venskega srca v vsem New
Yorku, ki bi šel te dni mimo
besede božje s trdim srcem in
trdo voljo.Tudi v znamenju mrtvaške
kose se giblje to naše življenje
ob atlantiški obali ta mesec. —
Komaj je odzvenela mrtvaška
pesem nesrečnemu Kalisu, že
se je zopet oglasila neumorna
potovka Smrt.Družina Hribar je zgubila
dobrega očeta. Umril je za je-
tiko v Metropolitan zavodu. —
Pokojni je bil rojen v Morav-
čah leta 1876. Bil je v Ameriki
25 let. Predno se je stalno na-
selil v New Yorku, je bival dol-
ga leta v Clevelandu.Mimie Hribar je pa zgubila
sina. Pred dvema leti ga je po-
slala bolnica sama v stari kraj,
da se tamkaj pozdravi. Toda v
staremu kraju so ga vtačili v
vojake kljub bolezni in hudi
srčni napaki. Septembra mese-
ca pa je umrl v vojaški bolnici
v Ljubljani, star komaj dobrih
22 let. Rojen je bil v Stopu pri
Domžalah.Ravno tako je zadela smrt s
svojo trdo roko Franka Šme.
Mož je bolehal že dolgo na za-
vratni jetiki. Pred dobrim me-
secem je odšel na odhiv v do-
movino, odkoder ga je odpo-
kljal Bog. Rodom je bil z
Domžal in zapuščal družino v
New Yorku. Bog daj pokoj
vsem trem pokojnim rojakom.Hudo bolan leži na svojem
domu v Long Island Frank Ba-
lantich. Ravno kar se je vrnil zdežele, kjer je prebil poletje v
trdnem upanju, da bo prišel
zdrav domov, toda bolezen je
še vedno trdovratna, počasi od-
jenjuje. Na deželi visoko nad
New Yorkom se nahaja tudi
Mrs. Birk. Tudi ona je hudo
bolna in se priporoča rojakom
newyorškim v molitev. — V
Brooklynu ste prikovani na bol-
niško posteljo Mrs. Piškur, ki
si je nakopala hudo pljučnico
ter Mrs. Stariha. V bolnici Mt.
Sinai leži Marko Delach, ki se
je ponesrečil pri delu. Zadnje
dni so prepeljali v bolnico tudi
Mrs. Louis Ribich. Vsem bolni-
kom želimo skorajšnega okre-
vanja in ljubelega zdravlja.Mi drugi, kar nas je zdravih,
pa uživamo lepo indijansko po-
letje. Gorko je kakor v juliju
in marsikateri se je te dni že
pošteno spotil.Zadnji terek nas je pozdra-
vil orjaški Zeppelin. Plul je
ravno nad mestom in ga je vse-
ga obkrožil. New York je bil en
sam hura drznim letavcem, lo-
vili so ga v aparate in na film-
ske mreže. Tudi fant od fare
je lovil na strehi v svojo fo-
tografsko mrežo, da pošlje sli-
ko potem Amer. Slovincu, pa
se mu ni dal. Ne vem, ali mu je
pregmajn

Fant od fare?

PISMO IZ KANADE.

Arrow Lake, B. C., Can.

"Ti, France, kaj pa je to
"piknik"? me je vprašal nekoč
še poleti eden mojih prijate-
ljev, čitajoč dopise v A. S."I 'pikajo' ga ... Veš tam
čez imajo 'prohibicijo', — čes-
da ne smejo piti nič 'onega', ki
pogreje, ga pa 'pikajo', ali bo-
lje rečeno: cukajo ga na rovaš
'piknika'. Mi v Kanadi jih pa
le pogruntamo".Pa brez zamere vi tam čez.
Vaši dopisi o piknikih so lepi
in jih tudi France rad bere in
drugi tudi — in še kaka nova
o očetih pasira. Samo — samo
— tudi "Franc iz kota" bi rad
kakšno napisano mrdnil tam
med vašimi dopisi, — pa — pa
po pravici povedano, skoraj si
ne upam. — I ljudje božji, kaj
naj pa poročam? O očetih?
Ja, to smo samo — ženi, za
neveste pa nobeden na vpraša.
Hahaha!Moja partner sicer pravi da
"dons, ki se vse organizira, de-
se bo tud on 'organizirov' z eno
— Micko", ker pa vedno pravi:
če ne bo dež, dež pa vedno pa-
da, ma jaz nič ne verjamem.Ah, vedno sem se troštal, da
me bo še kakšna očet zadela,
sem pa še tisto malce trošta iz-
gubil. Well, če pa prej ne, ko
bo pa moja očet, bom pa ja
tudi jaz zraven. Hahaha! — I
hope so ... Pa to je še daleč,
daleč, je še dolgo, dolgo ...Kar se pa vaših piknikov in
drugih prireditvev tiče, smo pa
v Kanadi kot ptici v kletki. —
Vsaj jaz "filam" tako. Kot
ptič iz kletke, ki zre tovariše,
ki se vesele zlate prostosti, ta-
ko čutim jaz, ko čitam vaše do-
pise o raznih prireditvah, po-
sebnost o igrah. Ah igra — igra-
ti — društvo ... Bilo je to vse
enkrat, tam za morjem, — zdaj
pa ...Vem, da nisem sam, ki čuti
tako; mnogo nas je v Kanadi,
mladih, svežih, polnih energije,
vnetih za vse dobro; zrl bi ljui-
dije vso to moč se čutili nad tem
združenimi silami ... Pa
kje smo Slovenci po Kanadi?
Kdo nas zbere? Da je France-
tu dano, strpal bi vse te puste
kraje, kjer se moramo zdaj po-
tikati v en konec in kar je do-
brega v drugi konec in tu bi na-
selil vse Slovence ... Potem bi
pa že bilo, potem. Tako pa tre-
ba potrpljenja in potrpljenja
in še potrpljenja.Pa ker sem tako k sapi prišel
in imam še to srečo, da bo moj
dopis tja med vaše dopise pri-
šel v A. S., če bo moje pismo
srečno preromalo kanadske
hrbe in še tam čez do Chicago
in če ne bo g. urednik koncem
konca ruknil vse skupaj v koš,
bom pa še kaj povedal.Imate tudi še en "čeden" list
— dnevnik — tam v Chicagu.
"Prosveta". Lepo ime. Res lepo
ime prosveta, le škoda, da se
toliko slabega skriva za tem le-
pim imenom.Čul sem še v starem kraju o
tej "Prosveti". Nič dobrega;
nikdo se ni izrazil posebno lu-
skavo o nji. Pa kaj je mene
brigala takrat "Prosveta"? Tu
sem pa tudi že jaz srečal to
"Prosveto" in še neki mesečnik
"Proletarec" zraven. Oboje je
bil dobil neki rojak od sorodni-
kov iz "Šteta". Kot nova časop-
pisa, oziroma za nas nova, smo
ju vsi z zanimanjem prebrali in
čitali. Bil sem jako radoveden,
kako ju bodo moji rojaki pre-
jeli, odnosno kritizirali, ki so
bili ravno prišli iz starega kra-
ja. Po pravici rečeno: že od tak-
rat sem vedel, da za Prosveto
ne bo dosti, ali sploh nič pro-
stora med nami in kolikor je
meni znano, se ni razen dotič-
nega rojaka še nobeden naročil
na njo v tej okolici, in mo-
goče, da jo je tudi dotični že
opustil. Dočim se je Amer. Sl.
brzo razširil in je sploh najpri-
jubljenjši list med nami. O
Proletarcu se je pa dovolj jasno
izrazil neki v starem kraju
bivši komunist: "Jaz vem, kaj
je proletarijat, mi vsi smo pro-
letarci, ali vere v Boga si pa ne
pustim iztrgati, v Boga sem
verjel in bom." Dovolj jasno."France iz kota" pa tako
meni: Tam oni, okoli lista Pro-
svete, ki si menda sami domi-
sljujejo, da je njihov list vreden
lepega imena prosveta, oni se-
de in pišejo v to Prosveto pod
tako veliko rdečo marelo, da
ne vidiš in ne slišiš nič božie-
ga stvarstva okoli sebe. In
izpod te rdeče marele, pod ka-
tero pa mora biti strašna tema,
nam hočejo ti ljudje širiti —
prosveto ... Hahaha! Hej!
Glave ven izpod marele, pa o-
čala gor!Gotovo so vsakemu po Kana-
di in vam "čez" znani takozva-
ni "bami", saj jih je dovolj v
vsakem mestu. Dokler je pri-
teh ljudih denar, se pije in u-
ganja vsakovrstne orgije, a ko
ga ni, te brez sramu prosijo za
"tubec", češ, da bo za "mil".
In te ljudi srečaš ne redko v
najboljših letih. Pojdi in vpra-
šaj ga, če ima kaj vere, poglej
(Dalje na 3. str.)Vem, da nisem sam, ki čuti
tako; mnogo nas je v Kanadi,
mladih, svežih, polnih energije,
vnetih za vse dobro; zrl bi ljui-
dije vso to moč se čutili nad tem
združenimi silami ... Pa
kje smo Slovenci po Kanadi?
Kdo nas zbere? Da je France-
tu dano, strpal bi vse te puste
kraje, kjer se moramo zdaj po-
tikati v en konec in kar je do-
brega v drugi konec in tu bi na-
selil vse Slovence ... Potem bi
pa že bilo, potem. Tako pa tre-
ba potrpljenja in potrpljenja
in še potrpljenja.Pa ker sem tako k sapi prišel
in imam še to srečo, da bo moj
dopis tja med vaše dopise pri-
šel v A. S., če bo moje pismo
srečno preromalo kanadske
hrbe in še tam čez do Chicago
in če ne bo g. urednik koncem
konca ruknil vse skupaj v koš,
bom pa še kaj povedal.Imate tudi še en "čeden" list
— dnevnik — tam v Chicagu.
"Prosveta". Lepo ime. Res lepo
ime prosveta, le škoda, da se
toliko slabega skriva za tem le-
pim imenom.Čul sem še v starem kraju o
tej "Prosveti". Nič dobrega;
nikdo se ni izrazil posebno lu-
skavo o nji. Pa kaj je mene
brigala takrat "Prosveta"? Tu
sem pa tudi že jaz srečal to
"Prosveto" in še neki mesečnik
"Proletarec" zraven. Oboje je
bil dobil neki rojak od sorodni-
kov iz "Šteta". Kot nova časop-
pisa, oziroma za nas nova, smo
ju vsi z zanimanjem prebrali in
čitali. Bil sem jako radoveden,
kako ju bodo moji rojaki pre-
jeli, odnosno kritizirali, ki so
bili ravno prišli iz starega kra-
ja. Po pravici rečeno: že od tak-
rat sem vedel, da za Prosveto
ne bo dosti, ali sploh nič pro-
stora med nami in kolikor je
meni znano, se ni razen dotič-
nega rojaka še nobeden naročil
na njo v tej okolici, in mo-
goče, da jo je tudi dotični že
opustil. Dočim se je Amer. Sl.
brzo razširil in je sploh najpri-
jubljenjši list med nami. O
Proletarcu se je pa dovolj jasno
izrazil neki v starem kraju
bivši komunist: "Jaz vem, kaj
je proletarijat, mi vsi smo pro-
letarci, ali vere v Boga si pa ne
pustim iztrgati, v Boga sem
verjel in bom." Dovolj jasno."France iz kota" pa tako
meni: Tam oni, okoli lista Pro-
svete, ki si menda sami domi-
sljujejo, da je njihov list vreden
lepega imena prosveta, oni se-
de in pišejo v to Prosveto pod
tako veliko rdečo marelo, da
ne vidiš in ne slišiš nič božie-
ga stvarstva okoli sebe. In
izpod te rdeče marele, pod ka-
tero pa mora biti strašna tema,
nam hočejo ti ljudje širiti —
prosveto ... Hahaha! Hej!
Glave ven izpod marele, pa o-
čala gor!Gotovo so vsakemu po Kana-
di in vam "čez" znani takozva-
ni "bami", saj jih je dovolj v
vsakem mestu. Dokler je pri-
teh ljudih denar, se pije in u-
ganja vsakovrstne orgije, a ko
ga ni, te brez sramu prosijo za
"tubec", češ, da bo za "mil".
In te ljudi srečaš ne redko v
najboljših letih. Pojdi in vpra-
šaj ga, če ima kaj vere, poglej
(Dalje na 3. str.)**Fatalna zmota.** — Zdravnik
in advokat sta stanovala v isti
hiši. Slučaj je hotel, da sta se
oba imenovala Gruđen. Pred
kratkim je umrl advokat. Kma-
lu potem, ko so ga pokopali, se
je odpeljal zdravnik v Pariz.
Od tam je poslal svoji ženi bra-
zovjavo, katero je pa pismo-
naša pomotoma izročil vdovi. Ta
je citala: "Srečno prispel. Gro-
zno vroče."**Pijanec.** — Pijanec se neho-
te zaleti v drugega pijanca, ki
se prvemu predstavi: "Dovolite,
moje ime je Pavel."
Drugi pijanec: "Me veselil!
Pavel! Pavel! Torej vi ste oni
Pavel. Dovolite mi vprašanje:
Ali ste že dobili odgovor na
svoje pismo Korinčanom?"**Tudi tolažba.** — Mira: "Ka-
ko sem jaz nesrečna!"
Vera: "Zaradi česa?"
Mira: "Vedno bolj uvide-
vam, da me je moj mož poročil
samo zaradi denarja."
Vera: "Bodi vesela, da imaš
vsaj to tolažbo, da on ni tako
neumen, kakor izgleda!"**V dvomu.** — Leon: "Ali si v
dvomu, katero bi poročil, mater
ali hčerko? Vzeml kar mater,
vsaj ne boš imel tasce."
Egon: "To dobim kljub te-
mu, ker je živa še stara mati."
Leon: "Potem pa vzemi sta-
ro mater!"**Tuji humor.** — "Povejte mi,
drugi prijatelj, kaj reče vaša
žena, kadar pridete tako pozno
domov!"
"Historična postane."**"Historična postane."**
"Historična, mislite. Histo-
rično je nekaj, kar je v zvezi z
zgodbino."
"Saj je tako. Ona pregreva
najstarejše zgodbe."**Dober nasvet.** — Matevž:
"Luka, kaj naj storim, ker mi
leva noga neprestano spi?"
Luka: "Priveži si budiljko
nanjo!"**Neroden oče.** — Ahačič, tr-
govec z deželimi pridečki na
debelo, je šel na magistrat pri-
javiti, da se mu je narodil sin-
ček.**"Vi ste oče?"** ga vpraša u-
radnik.
"Seveda."
"Prosim, da se podpisate."
Ves ponosen se podpisal: A-
hačič & Co.**Pretiravanje.** — Gospodinja:
"Od zgodnjega jutra do poz-
nega večera se moram z vami
jeziti." Služkinja: "Nikar ne
prefiravajte. Spite dopoldne,
popoldne in zvečer vas pa do-
ma ni!"**Prijatelj otrok.** — "Brez o-
trok ne bi mogel živeti."
"Imate veliko družino?"
"Ne, ampak otroški zdrav-
nik sem."

* PODLISTEK *

Drobtine s potovanja v domovino
in nazaj."Ljubljana, ki si je pridobila tekom za-
dnjih let mednarodno ime kot sejmsko me-
sto, ima prav bogato zgodovino. Z ozirom
na strateško in komercialno zelo važno
lego, je bila stara Ljubljana že zgodaj na-
seljena, kakor to dokazujejo številčne in
druge zanimive najdbe iz dobe stavb na
koleh ter sploh iz predzgodovinskih časov,
s katerimi se sedaj ponaša bogati ljublan-
ski muzej. Tudi stari Rimljani so spoznali
izredni pomen te važne točke in so sezidali
naselbino "Emona", kateri je Oktavijan l.
34 pr. Kr. dal pravico mesta (Stadtrecht).
Pod vplivom rimskih navad in rimske kul-
ture se je Emona hitro razvila in razširila.Ležala je na stari cesti, ki je spajala Akvi-
lejo in Nauportus (Vrhnika) ter dalje se-
verne kraje ob Donavi. V Emoni se je odce-
pila od navedene glavne črte cesta čez Do-
lenjsko v Siscio (Sisak) in spodnjo Panoni-
jo ter druga cesta čez Gorenjsko proti se-
veru. Tudi Ljubljana od izvira na Vrhnici
s Savo stari igrali kot naravni trgovski po-
ti izredno važno vlogo.Emona je bila sezidana v obliki pravo-
kota. Okrog mesta je bil napeljan ogromen
zid, ki je še danes na južnem delu mesta
ohranjen, mestoma v višini do 4 in pol me-
tra. Ta zid, ki je meril v dolžini po 523 m
in v širini 435 m, je bil ojačen z 22 obramb-
nimi stolpi. Vhodov je bilo 6. Ceste so bile
opremljene s hodniki in kanali ter so se
med seboj križale pravokotno. Nekaj vodo-
vodov je oskrbovalo Emono z zdravno pitno-
vodo. V teku I. in II. stoletja sta dosegla
promet in trgovina Emona svoj višek. Pre-
seljevanje narodov (375 p. Kr.) je z ne-
vzdržnim valovanjem ljudskih mas skoziEmona proti Italiji zajezilo za dalje časa
nadaljnji razmah mesta. Leta 407-8 se je
nahajal kralj Alarik (Alarich — Westgo-
ti) v bližini mesta in od tega časa dalje
molči zgodovina o usodi Emona, ki jo je
najbrže doletela ista usoda, kakor sosedno
Akvillejo, katero je Atila leta 452 opustošil
do tal.Šele začetkom srednjega veka nas po-
zdravlja na istem kraju novo mesto: Ljub-
ljana. O prvem njenem razvoju nam je si-
cer malo znano, pač pa vplivajo na skoraj-
šnji procvit mesta trgovski stiki med sever-
nimi kraji ob Donavi in Italijo. Zopet je le-
lala Ljubljana ob rimski cesti, ki je bila
vzpostavljena od Karla Velikega in ravno
ta okoliščnost je predvsem vplivala, da se
mesto hitro razširilo in število prebivalstva
pomnožilo, prav posebej še v 14. stoletju,
kjer je igrala Ljubljana v trgovskih odno-
šajih med jugom in severom važno vlogo.
Razvila se je trgovina z živino in z žele-
zom, tudi z Reko in Benetkami je bila trgo-vina zelo živahna. Vpadli Turkov v 15. sto-
letju, ki so se vedno ponavljali, niso nika-
kor ustavili razvoja Ljubljane.Napredovala je zlasti trgovina in indu-
strija pod Maksimilijanom I., ki je z razni-
mi privilegiji olajšal mestu konkurenčno
breme ter mu dal monopol za prodajo ko-
žuhovinastih izdelkov. Dasi je bila Ljub-
ljana soudeležena v prvi polovici 16. sto-
letja v verskih bojih, je število prebival-
stva vedno bolj naraščalo in mesto pridobi-
valo na obsegu. Sicer je bilo mesto opeto-
vano prizadeto po raznih težkih naravnih
neizgledah, po požarih in potresu l. 1895,
ter celo po kugi; toda Ljubljana se je ved-
no zopet vzpostavila. Po tridesetletni vojni
(1618-1648), katera ni zadela naše domo-
vine, se je pričel poseben duševni in mate-
rijalni povzdig; to je doba J. V

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV ZA BODOČA ŠTIRI LETA:

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kočevar, 1208 Berwind ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Shute, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kočevar, Attorney at Law, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st St., Cleveland, O.
2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahien Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavna tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. TAJNIKA ZAPADNE SLOV. ZVEZE.

Članstvu Zapadne Slovanske Zveze se službeno naznanja, da vsled izredno veliko operacijskih in poškodninskih slučajev, ki smo jih izplačali zadnje čase, in ker se isti še vedno množijo, se je poškodninski in operacijski sklad tako skrčil, da smo v smislu pravil primorani razpisati izredni asessment za mesec november.

Torej vsi oni člani, ki so pristopili pred 1. avgustom t. l. in so zavarovani za poškodbe in operacije, plačajo v novembru poleg rednega asessmenta po 50c izredne naklade, da se pokrije primanjkljaj, ki je nastal v zgoraj omenjenem skladu.

Upajoč, da cenjeno članstvo zasleduje račune med društvi in Zvezo, ki so priobčeni mesečno v našem glasilu A. S., v kojih računih je razvidno, koliko se vplača v posamezne sklade in koliko se iz istih izplača. Ako pa slučajno kateri član ali članica ne zasleduje omenjene račune, pa svetujem, da v bodoče to store, da jim bo mogoče inteligentno soditi, kam gre denar in zakaj morajo plačati posebne naklade. Poglejte finančno poročilo za mesec september in videli boste, da smo prejeli v omenjeni sklad samo \$215.60, toda izplačali pa smo \$1150.00. Zato sem prepričan, da boste radi volje plačali zgoraj omenjeno naklado ter na ta način olajšali delo tajnikom društev pri njih poslovanju.

Z bratskim pozdravom ostajam Vam udani

Anthony Jeršin, gl. tajnik.

FINANČNO POROČILO ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE, ZA MESEC SEPTEMBER, 1928.

Preostanek 1. septembra, 1928 \$97,850.44

PREJELI OD DRUŠTEV:

St. dr.	Smrt. škoda	Boln. škoda	Poskod. in oper.	Omenog. škoda	Stroškov. škoda	Skupaj
1.	178.23	132.90	21.50	4.30	55.50	412.43
2.	187.08	225.00	30.00	6.12	76.75	525.55
3.	34.94	27.70	3.60	.72	9.00	75.96
4.	152.01	124.00	16.20	3.24	41.25	336.70
5.	29.64	31.00	3.40	.68	8.50	73.22
6.	143.58	104.50	15.30	3.06	39.15	305.59
7.	32.46	30.00	3.60	.72	9.00	75.78
8.	81.39	38.90	10.70	2.16	27.00	202.15
9.	30.12	30.50	4.00	.80	10.00	75.42
10.	10.44	13.90	1.30	.26	3.25	29.15
11.	14.59	14.90	1.90	.38	4.75	36.52
12.	63.54	74.60	7.00	1.40	17.50	164.04
13.	50.99	46.00	3.30	.76	36.05	136.20
14.	171.57	161.20	22.10	4.42	55.25	414.54
15.	33.34	42.80	4.40	.88	11.25	92.67
16.	25.32	19.60	2.80	.56	8.50	56.78
17.	57.63	59.00	5.80	1.16	16.50	140.14
18.	95.65	87.70	8.30	1.66	21.00	214.33
19.	52.38	47.50	5.70	1.14	14.25	120.97
20.	26.26	18.00	3.00	.60	7.50	55.36
21.	32.95	40.90	3.30	.66	8.25	76.68
22.	20.43	29.10	2.10	.42	5.25	57.20
23.	20.20	18.50	2.30	.46	5.75	47.21
24.	80.32	60.50	8.60	1.72	21.50	172.64
25.	59.88	63.90	4.90	.98	12.25	141.91
26.	12.11	15.50	1.50	.30	3.75	33.16
27.	42.45	50.40	4.90	1.00	17.00	115.65
28.	16.13	17.10	2.40	.48	6.00	42.11
29.	67.31	30.08	2.60	.52	6.50	107.01
30.	13.77	15.20	1.60	.32	4.00	34.89
31.	32.91	23.40	2.40	.48	6.00	65.19
32.	2.36	9.80	.80	.16	2.00	15.12
33.	1901.67	1804.28	215.60	43.18	578.20	\$4,542.93

OBRETI OD OBVEZNIC:

Burlington, Colo., Water \$5,000 po 6%	150.00
First Mortg. Inv. Co. \$2,000 po 6%	60.00
Foster Bldg. Debenture \$2,000 po 6%	30.00
Denver U. Stadium First Mortg. \$2,000 po 6%	30.00
Fremont Co. School \$1,000 po 6%	30.00
Dozoreli ob. na Walsenburg Elks po 6%	98.67
1% dobitek pri prodaji Walsenburg Elks	40.00
Skupni dohodki za september, 1928	\$ 4,981.60
Svota	\$102,832.04

IZDATKI Z. S. Z. ZA MESEC SEPTEMBER, 1928.

IZPLAČALI DRUŠTVAM:

St. dr.	Smrt. škoda	Boln. škoda	Porodne nagrade	Operacije in posk.	Nagrade za nove čl.	Skupaj
1.	—	125.50	—	—	4.00	129.50
2.	—	443.00	10.00	350.00	1.00	804.00
3.	—	67.00	—	—	—	67.00
4.	—	89.00	—	—	—	89.00
5.	—	32.00	—	—	—	32.00
6.	—	152.00	—	200.00	1.00	353.00
7.	—	28.00	—	—	—	28.00
8.	250.00	219.00	10.00	—	2.00	481.00

12.	—	26.00	—	—	—	26.00
13.	—	181.00	—	—	4.00	185.00
14.	—	9.00	—	—	5.00	14.00
15.	—	126.00	—	100.00	2.00	228.00
16.	—	90.00	—	—	—	90.00
17.	—	34.00	—	—	—	34.00
18.	—	187.00	—	—	—	187.00
19.	—	103.00	—	—	2.00	105.00
20.	—	23.00	—	—	4.00	27.00
21.	—	—	—	—	6.00	6.00
22.	—	57.00	—	—	2.00	59.00
23.	—	46.00	—	—	—	46.00
24.	—	28.00	10.00	—	2.00	40.00
25.	—	58.50	—	—	2.00	60.50
26.	—	67.00	10.00	100.00	18.00	195.00
27.	—	196.00	—	150.00	—	346.00
28.	—	24.00	—	—	—	24.00
29.	—	64.00	—	—	—	64.00
30.	—	—	—	250.00	—	250.00
31.	—	89.00	—	—	—	89.00
32.	—	126.00	—	—	—	126.00

RAZNI DRUGI IZDATKI:

Povrnitev zdr. preiskave, za Ant. Kalister, št. 26	9.00
Dozoreli obresti na kupljeni obveznici	24.60
Najemnine pisarne	18.00
Tajniška plača za september	130.00
Postnina	3.69
Rekordiranje zemljišča v Adams County	1.00
Rodgers Printing Co. za plačilne knjižice	65.00
Skupni izdatki	\$ 4,436.29

Preostanek 30. septembra, 1928 \$98,395.75

Denver, Colo. 8. oktobra, 1928.

Anthony Jeršin, gl. tajnik.

FINANČNO POROČILO ML. ODD. Z.S.Z., ZA MESEC SEPT. 1928.

St. dr.	Vplačali vsoto	St. dr.	Vplačali vsoto
1.	24.60	22.	2.55
2.	5.40	23.	1.80
3.	10.70	24.	1.80
4.	3.15	25.	2.40
5.	3.90	26.	4.50
6.	11.10	27.	4.80
7.	1.50	28.	2.85
8.	4.80	29.	5.10
9.	2.40	30.	.45
10.	9.85	31.	2.40
11.	2.55	32.	.90
12.	2.40	33.	.30
13.	4.50	34.	.90

Skupni dohodki v septembru, 1928 \$ 117.60

Preostanek 1. septembra, 1928 \$3,115.71

Preostanek 30. septembra, 1928 \$3,233.31

Denver, Colo. 8. oktobra, 1928.

Anthony Jeršin, gl. tajnik.

SPREMEMBE MED ČLANSTVOM Z.S.Z., ZA MESEC SEPT. 1928.

K št. 1 pristop: Edward J. Joyce, c. 3895, R. 26, zav. \$250 in \$1; Louis Koprivec, c. 3896, R. 43, zav. \$500 in \$1; Alvira Martinac, c. 3897, R. 26, zav. \$1,000 in \$1; John Reba, c. 3898, R. 35, zav. \$500 in \$1. Iz ml. odd.: Helen Thomas, c. 3899, R. 16, zav. \$500.

Pri št. 5 umrl dne 11. septembra, 1928: Anton Anžiček, c. 308. Vzrok smrti: pljučnica. Pristopil k Zvezi 11. oktobra, 1910, R. 42.

K št. 7 pristop: Mary Rose Meznar, c. 3900, R. 17, zav. \$500 in \$1. Iz ml. odd.: Angela Chik, c. 3901, R. 16, zav. \$500 in \$1. Susp.: Dorothy Palcic, c. 3455, R. 16, zav. \$1,000 in \$1; Mary Videtic, c. 1117, R. 23, zav. \$500 in \$1; Mary Koritko, c. 2246, R. 33, zav. \$1,000 in \$1; Anna Čič, c. 2392, R. 21, zav. \$500 in \$1; Clara McCann, c. 2905, R. 41, zav. \$500.

Pri št. 8 zopet sprejet: R. Blazich, c. 826, R. 33, zav. \$1,000 in \$2. Susp.: F. Pistotnik, c. 2157, R. 16, zav. \$500 in \$1; Steve Licy, c. 1175, R. 37, zav. \$500 in \$1; Mary Licy, c. 1176, R. 29, zav. \$500 in \$1.

K št. 9 pristop: Mary Kuretic, c. 3902, R. 37, zav. \$1,000 in \$1; Stephanie Katherine Ratkovich, c. 3903, R. 19, zav. \$1,000 in \$1. Susp.: John Skrijanc, c. 2856, R. 16, zav. \$1,000 in \$2; Josephine Skrijanc, c. 2855, R. 17, zav. \$1,000 in \$1. Umrl dne 27. avgusta: Frank Zaverel, c. 2687, star 51 let. Pristopil v Zvezo 13. januarja, 1924, zavarovan je bil za \$250. Vzrok smrti: revmatizem, R. 46.

Pri št. 14 susp.: John Banza, c. 3760, R. 22, zav. \$1,000 in \$2; Frank Matko, c. 3788, R. 22, zav. \$500 in \$1; Rudolph Ponikvar, c. 3816, R. 22, zav. \$500 in \$2. Prestopil k št. 30: Joe Jeršin, c. 2920, R. 26, zav. \$1,000 in \$2. Prestopil od št. 30: John Zupancich, c. 2966, R. 41, zav. \$500 in \$2.

K št. 16 pristop: Justina M. Rupar, c. 3904, R. 17, zav. \$250 in \$1; Mary M. Rupar, c. 3905, R. 20, zav. \$250 in \$1.

K št. 20 pristop: Angelina Kočevar, c. 3906, R. 20, zav. \$1,000 in \$1. Iz ml. odd.: Anna Staffie Skala, c. 3907, R. 16, zav. \$500 in \$1.

K št. 21 pristop, iz ml. odd.: Albin Gorshe, c. 3908, R. 16, zav. \$500 in \$1. Zopet sprejet: John Papeš, c. 1854, R. 29, zav. \$1,000 in \$1. Susp.: John Tekavec, c. 2465, R. 29, zav. \$1,000 in \$2; Mary Tekavec, c. 2125, R. 16, zav. \$1,000 in \$1; Frank Starc, c. 2771, R. 37, zav. \$250 in \$2; John Kefner, c. 3796, R. 38, zav. \$500 in \$2; Jera Lah, c. 1886, R. 30, zav. \$1,000 in \$1.

Pri št. 22 zopet sprejet: Andrew Pervan, c. 2898, R. 29, zav. \$1,000 in \$2.

K št. 25 pristop: Martin Ribnikar, c. 3909, R. 41, zav. \$1,000 in \$2.

Pri št. 26 susp.: Margaret Majhrak, c. 3089, R. 35, zav. \$1,000 in \$1.

K št. 29 pristop: Ursula Bounce, c. 3910, R. 18, zav. \$1,000 in \$1; Mary Gärner, c. 3911, R. 35, zav. \$1,000 in \$1; Elsie Lovsin, c. 3912, R. 16, zav. \$500 in \$1; Ursula Lovsin, c. 3913, R. 45, zav. \$1,000 in \$1; Caroline Mramor, c. 3914, R. 31, zav. \$1,000 in \$1; Julia Tomšich, c. 3915, R. 45, zav. \$500 in \$1.

K št. 30 pristop: Jacob Smodey, c. 3916, R. 49, zav. \$250 in \$1. Susp.: Mane Bajich, c. 3606, R. 44, zav. \$1,000 in \$1. Prestopil k št. 14: John Zupancich, c. 2966. Prestopil od št. 14: Joe Jeršin, c. 2920.

Pri št. 33 se odpove bolniški podpori: Anna Zidanich, c. 3664, zav. \$250.

Pri št. 34 susp.: Matt Janov, c. 3635, R. 40, zav. \$1,000 in \$2.

Pri št. 35 zopet sprejet: Ludvig Babich, c. 1650, zav. \$1,000 in \$1; Ro-sie Babich, c. 3368, R. 33, zav. \$1,000 in \$1.

Pri št. 36 zopet sprejet: John Makover, c. 3561, R. 41, zav. \$1,000. Susp.: Mike Cikurin, c. 3812, R. 30, zav. \$500 in \$2.

K št. 37 pristop: Anton Orehek, c. 3917, zav. \$1,000 in \$2.

Za gl. urad Z. S. Z.

Anthony Jeršin, gl. tajnik.

AKO STE SE PRESELILI

ali če ne dobivate Glasila na pravi naslov, to vedno takoj sporočite upravi "Amer. Slovenca" in zraven novega naslova vedno pošljite tudi stari naslov, ker s tem prihranite upravnistvu mnogo dela.

RABITE TA KUPON,

katerega izrežite in pošljite na upravo.

Sporočam Vam moj novi naslov, ki je:

Ime _____

Naslov in mesto _____

Moj stari naslov pa je bil:

Ime _____

Naslov in mesto _____

Sem član(ica) društva števil _____

JOS. SNIDER

Hartford Undertaking Co.

1455-57 Glenarm St., Denver, Colo.
Keystone 2779 South 3290

se priporoča rokojz: za naklojenost: Vodi pogrebe po najnižjih cenah in v najlepšem redu.

PISMO IZ KANADE.

(Nadaljevanje z 2. str.)

malo v njegovo življenje in videl boš, kaj ti žele taki kot oni, ki pišejo Prosveto. Mameče in lepe so nekatere njihove besede, ali so kot slanina na pastu za miši in ko miš pride in prime za to slanino, past udari in potem — smrt!

Sedaj pa pogledjmo naše mo-že in fante, za katere z mirno vestjo lahko trdim, da jih je večina, ki veruje v Boga; pojdi in vprašaj moža v najbolj-ših letih, ali že osivelega, ki so ga razmere že prisilile zapustiti dragi dom — ljubo družino — vprašaj ga, kaj ga drži, da tudi on ne krene na pot onih "bamov", kjer je pot tako zapeljiva, tako mameča in na videz tako lahka?

Poglej mladega fanta; ves svet mu je odprt in ta svet se mu zdi tako lep — tako zape-ljiv; toliko navideznih sladkosti se mu ponuja... Zakaj ne seže po teh sladkosti, zakaj se ogiblje tega sveta? Mar je ta fant tako dober že po nara-vi? Kaj še! Vsi smo enaki sla-biči.

"Pred Bogom sem obljubil svoji ženi zvestobo do smrti. Kaj bi storil On z menoj, če to obljubo prelomim (kot jo pre-lamljajo toliki in toliki, ki ni-majo vere). Bog mi je dal dru-žino, otroke, moja sveta dol-žnost je skrbeti za nje. Kaj de-lajo drugi in kako, se ne ozi-ram." Tako ti bo odgovorila večina naših mož, ki se drže svoje vere in ki so ponos naše-ga naroda.

"Naj drugi segajo po teh sladkosti, naj drugi živjajo ti-sti svet, kjer je le greh, mene pa je moja ljuba mati učila in dobri učitelji, živeti po veri, ka-tere si ne pustim iztrgati iz sr-ca od onih tam v tistem svetu; zakaj vem, da potem je izgub-ljeno moje življenje, izgubljen moj mir, izgubljen moj ponos poštenega fanta, izgubljena sreča, izgubljeno vse, častno in večno". Tako ti bo odgovoril oni fant, ki ima vero v srečo, ki ljubi še vedno svojo ljubo ma-mico in oseta, ju spoštuje in spolnjuje njihove zlate nauke.

Im te može in te fante nam hočejo skvariti

Žena z zaprtimi očmi

Pierre l'Ermite. - Poslovenil dr. Lovro Sušnik.

Brzjaviti g. župniku, ki pozna res ves položaj in ki se bo dal voditi po okoliščinah. Ta rešitev se ji je zdela daleko najboljša in Rozalina jo je hotela baš izvršiti, ko ji je Ludovik Hughe pomignil:

"Niste še nikomur telegrafirali?"

"Ne."

"Tudi Celestin ne?"

"Ne. . . obljubil mi je, da ne stori ničesar brez moje pritrditve."

"Potem sem zadovoljen. . . Mir. . . velika stvar, ki mi je tako potrebna. . . mir tu. . . daleč proč od vsega. . . Od časa do časa zreti nekoliko v vaše milo obličje in si predstavljati, da bo to trajalo vedno. . . vedno! . . ."

"Mislija sem brzjaviti g. župniku. . ."

Ludovik Hughe je pomislil. . . omahoval. . . "Da, samo njemu. . . on je velik prijatelj naju obeh. . . Ampak ne takoj. . . oh ne! . . ."

"Kdaj. . .?"

"Povem vam to pozneje. Pustite mi, da se okoristim tu. . . Sem tako srečen! . . ."

In položaj se je ustalil: Miss Albrandt, zelo blagohotna in obzirna, Celestin popolnoma korekten napram Rozalini, koje pravo ime je bil z osuplostjo zvedel, in Rozalina sama. . . Rozalina, ki je čutila odslej, da jo zanaša nekaj skrivnostnega in močnejšega od nje proti neznanemu cilju. . . in ki se je dala voditi, kamor jo je Previdnost peljala.

Bila je v resnici bolničarka v tej sobi, od katere so spuščeni zastori in tišina napravljali skoraj svetilčice.

In polagoma se izvrši sprememba.

Rozalina se neopazno privadi gledati Ludovika Hugha z drugačnimi očmi. On ni več veseljak kot nekdanj, ne več mladi tovarnar, ki ji je pred vrnitvijo v Pariz govoril pred oceanom ljubeznive besede, a brez važnosti, ne več tisti, s katerim se ni upala govoriti zaradi vrat, ki so se naglo odpirala pod masčevalno pestjo Melanijino.

Ne, nič več vsega tega.

To je minilo. . . Bilo je polom, pomešanje enega socialnega razreda z drugim z vsemi grenkosti, ki izvirajo odtod za tiste, ki niso znali gledati naprej.

Danes je Rozalina neodvisna od Ludovika Hugha. On je celo odvisen od nje. . . Postal je revna človeška stvar, ki jo imenujemo bolnika ali ranjenca, to se pravi: skoraj otrok v rokah tiste, ki ga neguje.

Ona ukazuje, on uboga.

Ima včasih hrepenenje slabotnega in radosti brez sorazmerja. Nekega jutra je vstopila Rozalina v njegovo sobo s šopkom divjega sleča, ki ga je bila šla natrgati zanj v ore. To ga je osrečilo do skrajnosti veselja, dal ga je postaviti v vazo prav pred svoje oči in se je smehljaj ob pogledu nanj.

Drugikrat so bile čisto sveže planinke, ki so jih prinesli s seboj vodniki. . .

"Hotel bi imeti tudi srebrnih osatov. . ."

"Uganete-li, zakaj?"

"Zato, ker jih imate. . . bržčas radi."

"Kako veste to?"

In Rozalini sili v lice nagla rdečica, ker se spomni, da je nabirala baš srebrne osate, ko se je nenadno pojavil Ludovik Hughe pred njo.

"Zakaj zardevate?"

"Saj dobro veste!"

"A želel bi, da mi to poveste. . . Dajte, Rozalina, pridite mi to sem povedati. . ."

In ves dan so se ponavljale slične praske,

ki so neprestano zastavljale vprašanje, ki je bilo edino vprašanje, o katerem nista nikoli govorila.

Bilo je jutranje veselje Ludovika Hugha, potem ko je Celestin opravil prozaično delo pospravljanja, kadar je videl vstopiti z zdravnikom Rozalino v bolničarski bluzi.

Prišla je nato zopet v sobo, urejevala cvečice, zavesa, pazila na uro obvezovanja in zdravih pijav, pripovedovala novice z gore. . . Novoj je bila odšla karavana na "Zeleno špico", druga je šla čez prelaz "Orjaka".

"Morali bi priti obedovat k meni," ji je dejal nekega jutra, ko je obdajalo solnce vso sobo s toplim božanjem svojih žarkov.

"In kaj bi rekla Miss Albrandt, ki je že itak tako prijazna? . . ."

"Gotov sem, da bi dovolila, če bi jo poslušal."

"Pazite se dobro, da ne. . ."

Vseeno je storil to in Miss Albrandtova, sila vesela, sila dobra in mnogo bolj na tekočem, kot sta domnevala mlada dva, je vzhicena dala dovoljenje.

Rozalina se je čutila še bolj v zadregi, zakaj vsaka teh neznanih reči je bila vendarle nekaj. . . nit, a nit, ki je spleta vsak dan eno vez več med obema mladima. In ker jo je življenje prej trpinčilo, se je sedaj kužala življenju. . . se je bala njegovega vabljenja. . . Hotela bi bila, da bi nič več ne zahtevala od njega in da bi našla v popolni odreki končen mir, ki bi ji ga nova nada morebiti zopet ugrabila.

Spričo ljubezni, ki se je nudila, je mladinka zapirala oči — kakor je bila poskusila zapirati jih pred sovražnostjo. . .

Ampak vsakokrat, kadar jih je odprla, je bila ljubezen tu pred njo, potrpežljiva, milovztrajna v podobi tihega mladega moža, ki je čakal z vero novoizpreobrnjenca na tisto, kar ni moglo izostati.

In ker je Rozalina videla, da ji pojema moč, ker je čutila ob gotovih večerih, ko mu je voščila lahko noč, ko jo je prijel za roko, da se ji srce taja pri tej ponižno proseči ljubavi, ni marala več ostati sama.

"Ker se vam je obrnilo že res na bolje, bom brzjavila zdaj g. župniku."

"Oh ne, ne še."

"No, pa pisala g. Hughu."

"Še manj. Ali se vam ne zdi, da je nama tako dobro tukaj, daleč od vsega? Ta veličastna tišina, te gore, ti ledeniki, ta molk. . . Zdi se, da je Bog v svoji dobroti in sočutju, da je istotako dobra priroda uravnala vse stvari tako, da je ono, kar je bilo nemogoče včeraj, postalo danes mogoče. . . Zaprt je list nad preteklostjo, oba sva čisto nova. . . In sedaj. . ."

"In sedaj?" povzame Rozalina.

"Saj dobro veste. In sedaj. . . me boste morda še kdaj vzljubili. . ."

"Ne odgovarjate?"

Rozalina zaihti.

"Kaj naj vam odgovorim? Brez dvoma sem ustvarjena kot vsako človeško bitje in mi je potreba ljubiti in ljubljena biti. . . Ampak, ker me že tirate do skrajnosti, ne morem, da bi vam ne rekla, da se vas bojim. . ."

Ludovik je nalahko prijel roko, ki se topot ni odtegnila.

"Bojite se me?"

NAŠ SLOVENSKE SLAVČEK, MR. ANTON ŠUBELJ, SE JE ZOPET OGLASIL.

Ravnokar so izšle dve njegovi novi plošči:

25089-F—Kje je moj mili dom, narodna pesem
Moja ljubca je. . . narod. pesem. . . 75c
Prva do solz ganljiva, polna hrepenenja, polna občutkov, ki jih zna mojstersko izraziti samo naš g. Šubelj, druga je znana narodna Prišla bo pomlad, katero je tudi pevec večje po svoje prikrojil.

25090-F—Megla v jezeru, narodna.
Zaspanček, narodna. . . 75c
Meglo v jezeru pojejo fantje na vasi, pojejo jo v vsaki veseli družbi, a kakor jo poje naš slovenski slavček, je ne slišite nikjer. — Zaspanček je pa ljubka uspanka, izraz ljubezni matere do otroka.

DRUGE SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE.

25000-F—Ribniška korajža, petje, duet
Kranjski piknik, petje, duet. . . 75c
25001-F—Na ofceti
Juhu polka, harmonika. . . 75c
25002-F—Juhu valček
Domžalska polka, harmonika. . . 75c
25003-F—Vaška serenada
Naš maček je pa sam doma, petje, duet. . . 75c
25005-F—Kaj ne bila bi vesela
Sirotek, ženski duet. . . 75c
25011-F—Pokšotii
Špicpolka, harmonika, banjo, kitara. . . 75c
25013-F—Ob planinskem jezeru
Mlatiška polka, kmetska banda. . . 75c
25014-F—Planinsko veselje
Čevljarska polka, kmetska banda. . . 75c
25016-F—Koračnica otroških pesni
Na povelje, koračnica, instrumentalni kvartet. . . 75c
25017-F—Zapoj mi ptičica glasno, petje z orkestr.
Ptička, petje z orkestr. . . 75c
25019-F—Stiglic, valček
Gorica, polka, slov. tercet. . . 75c
25020-F—Stari kranjski valček
Štajerska, harmonika. . . 75c
25027-F—Sobotni večer, valček
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon. . . 75c
25029-F—Na bregovih Drave, harmonika z vijolino.
Pomlad v kraških borah, harmon., vijol., ksilof. . . 75c
25026-F—Tirolski valček, 1. in 2. del
Citre solo. . . 75c
25031-F—Na sveti večer pri Hošlink
Pred volitvami, komična prizora. . . 75c
25033-F—Gor čez Izaro
Oj tam za goro, moški kvartet. . . 75c
25034-F—Češka koračnica
Sokolaka koračnica, vojaška godba. . . 75c
25035-F—Slovenska polka
Slovenski ländler, tamburice. . . 75c
25036-F—Slovenski valček
Radostna, polka, harmonika, kvartet. . . 75c
25037-F—Stoji, stoji Ljubljana
Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje. . . 75c
25038-F—Temne oči, valček
Burja, koračnica, orkester. . . 75c
25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del
Komični prizor. . . 75c
25040-F—Hojer valček
Pečlarska polka, instrument. trio. . . 75c
25041-F—Veseli rudarji, koračnica
Sladki spomini, valček, Hojer trio. . . 75c
25042-F—Daleč v gozdu, valček
Večerni valček, orkester. . . 75c
25043-F—Polka štaparjev
Ti si moja, valček, Hojer trio. . . 75c
25044-F—Coklarska koračnica
Triglavske valček, Hojer trio. . . 75c
25045-F—Mazulinka
Ptičja ohcet, šotih, Hojer trio. . . 75c
25046-F—Ljubezen in pomlad
Slovensko dekle, petje, moški kvartet. . . 75c
25047-F—En starček je živel
Sijaj solčice, moški kvartet. . . 75c
25048-F—Na kranjskih gorah, polka
Gospodarstvo, ländler, instrument. trio. . . 75c
25049-F—Zadovoljni Kranjec
Prišla bo pomlad, moški kvartet. . . 75c

Za vse druge plošče nam pišite po cenik.

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč, je poslati za vsako ploščo še več za poštnino. Za pošto povzete (C. O. D.) računamo za stroške 20c. V vašo korist je toraj, da pošljete denar naprej in si prihranite te stroške.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ponavljja se eno in isto.

V časopisju naletim na notice o raznih naprednih "pionirjih", ki so postali že sivi, se odmaknili javnemu življenju, ali pa so zapadli smrti. Med vrsticami se lahko marsikaj čita.

Dvoje je značilno, tipično.

Omenja se v poročilih prihod tega in drugega. Teda j in tedaj je dospel. Ta in ta ga je sprejel. Tam in tam je poprijel za delo. Tipično je pri tem, da je bil skoroda vsak zelo navdušen za nove svobodne ameri-

kanske razmere. Mislil je, takoj sledi da je bilo takega navdušenja in te dinamike kmalu konec, ker razmere niso bile tako idealne, kakršne so se mu na prvi hip zazdele, in kakršne si je v prvem navdušenju predstavljal. Vse napredno navdušenje se je kmalu izpremenilo v navadno borbo za kruh in obstanek.

To je eno. Razočaranje, ki skoroda prav nobenemu prišeljencu v novo domovino ne izostane.

Drugo je, da so taki napredni pionirji precej opustili pri prvotnem delu, ker njih navdušenje je bilo veliko, uspehi pa malenkostni. Povednost večinoma zabeležuje, da so se odtegnili javnemu življenju in se kisa jo nekje razočarani nad za bitostjo drugih, ki jim niso hoteli slediti skozi drn in strn.

Eh. . . hudo je realno življenje. Kdor misli, bo pa lahko povzel iz te tipične prikazni še nekaj, namreč da mora biti pač nekaj napačnega na vseh vrstah naprednega hvalisanja, ako je končni uspeh — razočaranje in kisanje. Je tako.

Gotova naprednost je golo napredništvo brez resnične podlage, in kjer ni resnice, ne more biti uspehov.

* * *

Napačna smer.

Iz Banata se poroča, da je policija zaprla do 40 oseb, ki so šuntale prebivalstvo na pogrom na Jude, ker so baje ti v sinagogi zaklali nekaj krščanskih otrok. Vest o takem klancu je bila izmišljena, Judom podtaknjena in do pogroma k sreči ni prišlo.

Tam doli je judovski vpliv strahovit, in želebi bi bilo, da bi se prebivalstvo moglo odkrižati tega škodljivega vpliva. S kakimi pogromi pa se prav ničesar ne doseže, nasprotno. Osvobojenje bi se moralo speljati v čisto drugačo smer, predvsem na gospodarsko polje. Tu bi bilo za pravo politiko široko polje, za pravo narodno politiko, ker dosedanja "visoka" politika potablja narod le bolj in bolj v močvirje.

* * *

Stoletnica Leva Tolstoj.

Kakor je zagonetno življenje velikega Rusa Tolstoj, tako je tudi praznovanje stoletnice njegovega rojstva. Časopisi objavljajo iz raznih črtic vtise, ki so jih pridobili različni obiskovalci ruskega pisatelja. To so pač le potpisni spomini in se ne more pričakovati, da bi kdo mogel kakega moža spoznati, ako ga je obiskal in morda čital njegova dela.

Sploh je vprašanje, če bi mogel kdo Tolstoj prav umeti. Dvom je opravičen v tem, ker pač Lev Tolstoj sam sebe ni umel, ker je vse svoje življenje iskal, pa ni našel, kar je iskal, in je pri iskanju končal.

V Tolstoju išče lahko vsak, in vsak utegne najti, kar po svojem razvednem stališču išče. To je razvidno iz načina, kako se je njegova stoletnica praznovala. Sedanja oficialna Rusija je praznovala. Čudno. Najbolj izrazita brezbožna vlada praznuje spomin človeka, ki se je z vso svojo orjaško duševno silo boril za ideal, kakršnega

je videl v Kristu, spomin moža, ki je naravnost hotel postati drug Krist. Skoroda neumljivo.

Ampak brezbožna vlada je pač našla v Tolstoju tudi revolucionarja, odpadnika od ruske cerkve, izobčenca, upornika.

In tako tudi vsi drugi, ki so praznovali stoletnico.

Lev Tolstoj je svoje vrste velikan. Nedosegljiv je kot pisatelj, umetnik, psiholog, poznavalec narodne ruske duše. Velik je tudi kot modrijan, filozof, ako se ne ozremo na kak sistem, temveč na razrešitev raznih problemov življenja.

Pa je Lev Tolstoj hotel še nekaj postati, in morda tiči ravno v tem razlog, da ga mislijo vsi razumeti in ga nihče ne more umeti, in v tem tudi razlog, da se Tolstoj sam ni razumel in je v razkolu s samim seboj in vsem svetom šel iz tega sveta.

Tolstoj je hotel postati tudi svetnik, pa ni postal. Kar je Tolstoj bil in polagoma postal, je bolj stranskega pomena, ker je vse to postal le, ko je hotel postati v resnici pravi svetnik.

Ker pa ni postal svetnik, je postal marsikaj, a pravzaprav ni postal, kar je nameraval. V tem tiči zagonetka vsega Tolstojevnega življenja in delovanja.

Ampak, kako da ni postal svetnik? Na Tolstoju se jasno kaže, da se tudi najslavitejši človeški duh, kakršen je bil v njem, ne more povzpeti sam do višin, po kakršnih hrepeni. Tolstoj je žejalo po popolnosti, a bil je pri tem sam, utešenje duševne žeje mu ni prišlo od nikoder. Ruska cerkev je pač sama suha, in ker od nje ni dobil pomoči, je prišel z njo navskriž — in čim bolj se je od nje oddaljil, tem bolj je taval, tem manj je poznal samega sebe, tem manj je postal — svetnik.

V tem tiči vsa zagonetka v življenju tega duševnega velikan. Manjkalo mu je pomoči od Resnice, zato ni prišel do resnice, do svetosti.

Iskal je in iskal. Nekoč je mislil, da mu pride pomoč iz Amerike. Menil je, da najde tu "življenje po od Boga dani zavesti in naravi." William Ellery Channing, Theodore Parker, William Lloyd Garrison, Bal-

lon, Emerson, Thoreau, Harriet Beecher Stowe, Henry George — so vsi veliki misleci in preroki, a žejo v Tolstojevi duši niso mogli ugasiti. Velikan je potreboval močne hrane. Mogoče so se mogli amerikanski misleci zadovoljiti zase s svojimi ideali, za velikana Tolstoj to ni zadostovalo. Pridružil se jim je končno Walt Whit-

man. "Bog, kakšno življenje," je vzkliznil Tolstoj na prvi hip, "Bog, kakšna sila." Ampak zopet ni bilo sile, ni prišla nobena pomoč za velikana. Tolstoj je Whitmana odklonil, češ, da "nima filozofičnega pojma o življenju." Ampak tudi Tolstoj nikoli ni prišel do pravega pojmovanja življenja, ker mu je manjkalo luči od zgoraj. Brez te luči ni mogel postati — svetnik, zato je umrl razdvojen sam s seboj.

Veliki Rus je ostal in umrl kot — zagonetka.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob tasi selitva.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBRO

delo, postržbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po ceno predno oddate naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim društvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.